

Székely Udvarhely

Telefon 15. szám

A székelység érdekeit védő politikai ujság.

Telefon 15. szám

Előfizetési ára: egész évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyed-
évre 12 Lei 50 bani. Egyes szám 1 Lei.
Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt-tér soronkint 3 Lei.

ALAPITOTTA
BETEGH PÁL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 31 sz.
Megjelen minden vasárnap.

Küzdelem a jövőért.

Napjainkban lázas tevékenység észlelhető. Székely népünk vezetőinek egyik csoportja kiadta a jelszót, hogy szervezkedni kell minden áron és minden téren. Tömegeket kell felvilágosítani, aztán csatasorba állítani bizonyos gazdasági, társadalmi vagy politikai célok kivívása érdekében.

Mi ezt a tevékenységet örömmel üdvözljük és arról lapunk olvasóit mindenkori tájékoztatjuk is. Nem lehet senkinek sem kifogása aziránt, ha a különböző társadalmi osztályok, a különböző elvek, eszmék és célok érvényesüléseért — szövetkezve küzdenek. Ez mozgalmassá, emberibbé teszi az életet és elősegíti a boldogabb jövő eljövét, amiért küzdeni érdemes.

S mégis — e lázas tevékenység közepette — székely népünk jól felfogott érdekeit és jövőjét tekintve, fel kell emelnünk tiltakozó szavunkat és le kell szögezzünk néhány elvet, amelyet sokan figyelmen kívül hagynak.

A lezajlott világháború kiderítette, hogy a régi világ álszentkedése, megrögzött ósdi elvei nem képesek a társadalom nyugodt fejlődését biztosítani, az egyént fölemelni és a nemzetek közti békességet megteremteni.

A régi világ rozsdás fegyvereivel küzdeni szélmalom harc csupán, amelynek eredménytelensége előre látható.

Idő- és munkapocsékolás az olyan szervezkedés, amely nem veszi tekintetbe a megváltozott viszonyokat és nem helyezkedik arra az alapra, amelyet fölvetett a kialakulóban levő új világ.

Ha a különböző társadalmi osztályok egymás mellett, igazá-

ban azonban egymás ellen megszervezve lesznek, vajjon melyik lesz az a szerv, amely az elmentéket elsimítsa, a különböző érdekeket összeegyeztesse? Talán a keresztény felekezeti alapon sikerülne ez? Nagyon kétséges!

Hol maradnak akkor a nem keresztények, hol a kevésbé keresztények? Vajjon az egyes felekezetek lemondhatnak-e terjeszkedési vágyukról, hatalomra törekvésükről; sok esetben megnyilvánuló türelmetlenségükről?

Egy ilyen összefogó szervnek felekezeti alapon való megszervezése már magában rejti a felbomlás csiráit.

Ilyenbe beleindulni, a közvéleményt ilyen irányban állásfoglalásra előkészíteni, ismételjük: idő- és munkapocsékolás. — Ettől pedig székely népünket meg kell óvjuk.

Elég sok a sürgős teendők, nem érhetünk rá meddő kísérletezésekbe fogni, amelyek bukáskukkal csak még jobban eltávolítanak egymástól az embereket.

Ha az egyes felekezetek vezetői nem a maguk csillogtatásáért, nem rejtgetett célok eléréseért, hanem igazán a nép jólétéért, a haladás előmozdításáért akarnak sikra szállani, ne felekezeti legyen az az alap, hanem általános emberi, az igazi krisztusi alap, amely szeretetéből, gondoskodásából, védelméből egyenlő osztályrészt juttat mindenkinek, legyen az keresztény vagy nem, magyar v. román, esküt tett tisztviselő vagy nem.

Ilyen alapon szeretnők a székelységet megszervezve látni s akkor biztosítva látnók a boldogabb jövőt!...

Az új választójogi törvény.

Argetoianu belügyminiszter betervezte a választójogi reformra vonatkozó törvényjavaslatot. A reformjavaslat első szakasza kimondja, hogy aktív választói jogosultsággal bír minden 21. évét betöltött román állampolgár.

A választás szabad, kötelező, közvetlen és titkos, az aránylagosságon alapul, vagy is a lakosság számával arányos számú képviselőválasztanak.

A választás választókerületenként történik. Minden választókerület egyenlő lesz, 250 000 lakost fog magában foglalni és egyenként 5 képviselőt, vagyis minden 50 000 lakos után egy képviselőt választ. Kivételesen egy választókerület öt képviselőt fog választani akkor is, ha lakóinak száma meghaladja a 250 000-et. Lesz azonban egy 150 000 lakóju kerület is, amely csak három képviselőt választ. Ilyen kerületek alakítása csak abban az esetben van megengedve, ha az ország nem osztható be 250 000 lakóju kerületekre.

A választókerületeket törvény állapítja meg és nyolc évenként újabb

törvény fogja helyesbiteni a mindenkor legújabb népszámlálás adatai alapján.

Minden 40 éven felüli polgár és mindazok, a kik bizonyítvánnyal igazolják, hogy elemi iskolát végeztek és 25-ik életévüket betöltötték, ugyan azon kerületben, amelyben képviselőt választanak és pedig minden 125 ezer lakos után egyet, vagyis kerületenként kettőt.

A passzív választói jog előfeltételei a következők: Képviselővé választható, aki román állampolgár, szabadon gyakorolhatja polgári és politikai jogait, legalább 25 éves és tényleg Romániában lakik. Szenátorrá pedig az választható, aki a képviselőkre nézve fennálló feltételeken kívül 40-ik életévét betöltötte.

A választói és megválasztási jog alól kivételnek a szellemi képtelenek, azok, akik méltatlanok, s akiknek hivatali állásuk összeférhetetlen a törvényhozói állással.

Papok és tanítók a 17. § értelmében nem választathatók.

Vége lesz a világnak!?

Ember, ide nézz és olvasd elmulásod szörnyű pillanatát, mely 1921. március 12-én éjjel 12 és 1 óra között — befejezettnek nyilvánítja a földön életedet...

Jön a „kaszás” üstökös. Az északi éggömb 33°16'41" pontján már is feltűnt a Légus cillagzattól balra, a Saturnus árnyékának ködében. 1272 milliárd km. hosszúságú uszálya van, tele sűrű cian természetű, tehát a legmérgezőbb gázokkal.

Ez a hyperbolikus pályájú üstökös uszálya, a föld pályáját 1921. március 12-én éjjel 12 és 1 óra között fogja metszeni és az egész földet elborítja mérges gázával.

Ezt hirdeti az uppsalai csillagvizsgáló számítudósa: Laham — aki az elmúlt nyár folyamán a bukaresti tud. Akadémián sorozatos előadásokat tartott a „Heliocentrikus ontogenezis vagy a száradó világ” címen — a „Temps” mult hó 12-iki számában.

Ha a derék tudós számításaiban

nem csalódott, mint már annyi sokan előtte, akkor nagyszerű vége lesz amugyis nyomorult életünknek e sárgolyóbison.

Akkor kérlelhetetlenül eljön az örök béke. Nem rágnak egymást az emberek. Minden élőlény elpusztul a földön. Minden nemzet kibékül egymással örökre; mert — az öreg néhai Asztalos Dani bá szavai szerint — „ha mönyünk, mind mönyünk!”...

Mielőtt azonban végöránkra szánók el magunkat, reméljünk. Reméljünk, mert egy másik tudós is jó-solt és pedig ekképen:

Londoni jelentés szerint a grenvichi csillagvizsgáló kiszámította, hogy a föld ez év június 26-án össze fog ütközni a Ponsa nevű bolygóval. Katasztrófától azonban nem kell tartani, mert a bolygó ködszerű anyagból áll.

Igy hát nem szabad elveszíteni a reményt. Az egyik tudós a mennyire elszomorít, a másik ép annyira megvigasztal...

Önnek nincs világosság!

Egyik magasabb rangú magyartisztviselő a román csapatok bejövetelekor is ott maradt a helyén és elveinket vallva, nem hagyta el a székhely népet a legkritikusabb percekben. Szolgált a népet és türe a rágalmatokat, gyanúsításokat, társadalmi bojkottot.

Az illető nem régiben egy sötét, ködös estén elejtett az utcán valami értékes tárgyat. Miután gyufája nem volt, az arra felé közeledő és éppen cigarettára gyújtó három „uri” embert kérte meg, hogy sziveskedjenek gyufával szolgálni.

— Oh! nagyon szívesen! — fe-

lte kórusban mind a három és egyszerre kettőnek is megvillant a gyufája a komor sötétségben. De alighogy világosság támadt és megismerték az illető tisztviselőt, elfújták gyufájukat és e szavakkal a falképnel hagyták:

— Önnek nincs világosság!...

(Nem akarunk a fölött vitatkozni, hogy kinek volt több világossága, annak-e, aki népet nem hagyta el, vagy azoknak-e, kik — egyes tömött zsebüektől félrevézetve, elbolondítva, maguknak is, népüknek is szinte helyrehozhatatlan kárt okoztak?)

Tanítóink figyelmébe!

— Székelyföldi gyógynövények gyűjtése és értékesítése.

Egyes gyógynövények — amelyek székely földünkön vadon teremnek annyira, hogy egyes helyeken kaszálni lehet — már az ókori medicinában nagy szerepet játszottak. Ma, mikor az orvostudomány egyszerűsége és természetessége törekszik, a gyógynövények, azoknak gyári uton előállított kivonatai ismét előkelő helyet biztosítottak maguknak.

Mi, akik látjuk, hogy mennyi kincs hever itt a földünkön, akik tudjuk azt, mily nehéz a megélhetés, minden eszközt megragadunk, hogy véreink sorsán segítsünk, megélhetésüket könnyebbé tegyük.

Vadon termő gyógynövényeink egyike-másika keresett világciikk, azoknak gyűjtése, gyári uton való

feldolgoztatása nagy mellékjövedelemhez segítené népünket és hozzájárulna megromlott valutánk megjavításához.

Ez ügyben többfelé érdeklődtünk és örömmel állapítjuk meg, hogy e téren korszakalkotó döntő lépések történnék. Dr. Pamphili kolozsvári egyetemi tanár, Romániának egyik legnagyobb vegyész, Cămpianu Ilés szenátor és Bárány Lajos szenátor — gyógynövény-kivonatot készítő gyárat szándékoznak alapítani, amely hivatva lesz a székelyföldi gyógynövényeket még a messzi Japánban is megkedveltetni és hírnevet szerezni e téren is annak a székely fajnak, amely a harctereken hősi vitézségével, szívós akaratere-

jével méltán felkeltette maga iránt az egész világ rokonszenvét.

E korszakalkotó alapításról mi vagyunk az elsők, akik hírt adhatunk, mi leszünk azok, akik a gyűjtés megszervezésének nehéz munkáját magunkra vállaljuk.

A részletekbe — ez alkalommal — nem bocsátkozunk. Az öröndes hírt tudomásul hozzuk mindenkinek, akinek a székely faj boldogulása szíven fekszik.

Különösen tanítóinkat kérjük fel, hogy ez eszmével már jóelőre foglalkozzanak, hogy mielőbb a részletek megvitatásáról, beváltási központok szervezéséről, tanfolyam létesítéséről stb.-ről lehet szó, a minden nemes eszmét fölkaroló tanítóságunk csatasorba állhasson — a székely népért!

Virágkertészetünk

— a mint már megírtuk és azóta Rudnyák Péter polgártársunk is nyilvánosan elismeri — tényleg nincs Székelyudvarhely.

Ez elég sajnós. De mert „kertész”-ünk van, virágkertészetnek is kellene lennie.

A szállítási viszonyok mostanában bizony elég rosszak voltak, de Rudnyák urnak sem rosszabbak, mint másnak. Mi azonban a virágkertészkedést nem úgy képzeljük, hogy a mások által tenyésztett kész virágokat valahonnan ide hozassák és pénzünket más vidék fejlődésére fordítsák. Hiszen ez már nem kertészet, hanem egyszerű kereskedés...

Mi azt szeretnénk, ha a virágokat itt, ami áldott anyaföldünkön te-

nyészték s inkább innen vigyenek mások.

Ez pedig nem is olyan lehetetlen dolog — mint azt polgártársunk gondolja. Csak egy kis ámbíció, életmenség stb. kellene hozzá.

Ne vegye rossz néven, de mi azt hisszük, hogy aki állandóan fűtött üvegházat tart, annak ilyenkor is lehetne néhány szál Krysanthemuma, sőt — ha akarná — tulipánja, hónapos rózsája, de még gyöngyvirága, kaméliája, ibolyája és jácintja is.

Különben erről igen sokat lehetne beszélni, de multkor felszólalásunkat a legilletékesebb helyről is igaznak elismervén, fölöslegesnek tartunk minden további szószaporitást. Ezt sem irtuk volna, ha arra a megjelent furcsa „Nyílt-tér”-i nyilatkozat reá nem kényszerít. Egyébként megértés és béke velünk!...

HIREK.

— **Hihetetlen hírek.** Mondják, hogy a márciusi „kaszás” a legolcsóbban kaszál;

mondják, hogy szegény sertések lenyuzva, zsír nélkül nem kerülnek eladásra;

mondják, hogy az „adó-alany”-ok mind megelégedéssel távoztak a „kivetés”-ről;

mondják, hogy utolsóig friss (!) a sósperce;

mondják, hogy a halotti társulat tagjait nem temeti el a márciusi „kaszás”.

E hírek valóságáért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Önéletrajz.

Irta: lengyelbáró Orbán Ottó.
(A „Székely-Udvarhely” számára átdolgozta: Betegeh Pál.)

XVI.

Az 1856-ik év tavaszán kezdődött a döntő csata. Az egyesült hadsereg megfeszített erővel kezdte ostromolni Szekasztopol. Mert ennek bevétele függött az, hogy Oroszország belsejébe lehessen hatolni.

Három hétig éjjel-nappal folyt az ágyúzás és pedig ami részünkről meglepő eredménnyel. Az orosz erődöket annyira összerongálták, ágyútegeink úgy lerombolták és használhatatlanná tették, hogy kő-köven nem maradt.

Ekkor aztán az oroszok fegyverszünetet kértek legalább három napra. Azonban az egyesült hadsereg fegyverszünetről hallani sem akart. Tovább folyt a harc, melynek eredménye csakhamar mutatkozott.

Az oroszok látván, hogy az erődöket feladni kénytelenek, egy vasárnapra virradó éjjel az amugyis üres Szekasztopol városból kivonultak. Elhúzódtak a szekasztopoli öböl (kikötő) tulsó részén fekvő várakba. Ama nevezetes vasárnapra virra-

dólag Szekasztopol templomainak tornyaiban az összes harangok megkondultak. Zugtak-búgtak a harangok hajnalra. A város négy oldalán hatalmas füstfellegek tornyosultak és szálltak az ég felé. Ekkor vonult az utolsó orosz csapat a szekasztopoli öblön keresztül a tulsó oldalra.

A várost négy helyen felgyújtották maguk után azon szándékkal, hogy az egész Szekasztopol leégjen és megsemmisüljön inkább, minthogy az ellenség kezébe kerüljön épen.

Az oroszok ezen terve nem sikerült, mivel szélségsend uralkodott. Szép tiszta idő lévén, a tűz magától kialudt és így tovább terjedni nem tudott.

Az egyesült hadsereg három napig Szekasztopolba nem vonult be. A vezetés sejtette, hogy a város körül van aknázza és ha a csapatokat oda bevezetik, mindannyian levegőbe repülnek.

Sejtelmük igaznak bizonyult, mert három napon keresztül, különböző időszakokban, Szekasztopol környékén a föld elkezdett remegni és az aknák egymásután robbantak fel.

Ezért az egyesült hadsereg egyáltalán nem is vonult be Szekasztopolba. Később, mikor már semmi

veszélytől tartani nem kellett, egyes csapatok bementek a városba, ahonnan hadizsákmányokkal terhelten tértek vissza. Ezeket a házak- és boltokból szedték össze.

Ekkor az oroszok két heti fegyverszünetet kértek és megkezdtek a békealkudozásokat.

A főhadiszálláson napról-napra fordultak meg az orosz küldöttek és tárgyalták a békefeltételeket.

A fegyverszünet ideje alatt, Szekasztopolból ellátogattak a főhadiszállásra az ott rekedt tatárok is. Esténként érthetetlen tatárenekét énekeltek.

Egyszer, mikor a vonat az élelmiszereket a főhadiszállásra hozta, egy tatár báró Orbán Ottótól azt kérdezte, hogy azon a vasuti kocsin hány „macsar” terü lehet?

A tatár a bárónak addig magyarázta, hogy ő mit ért a „macsar” kifejezés alatt, míg a báró kitalálta, hogy a tatár azt kérdezte tulajdonképp: a vasuti kocsin hány szekér teher lehet?

Ebből a báró azt következtette, hogy a tatárok az első szekeret Magyarországból vitték oda és azt azért nevezték el „macsar”-nak.

Ekkor és így látott báró Orbán

élő tatárt s nemcsak a hírt hallotta, de beszélt is vele.

A fegyverszünet ideje alatt, 1856. március 30-án, a békét megkötötték. A békepontozatokat a hadakozó felek az angol főhadiszálláson irták alá.

Az oroszok a hadiköltségeket megtérítették és az angoloktól az összes beruházásokat átvették; megtérítvén azoknak az értékét. Az egyesült hadseregnek és hajórajainak, békés elvonulást biztosítottak.

A béke megkötése után, megkezdődött az egyesült hadsereg elvonulása Krimből. Felpakkoltak a hadihajókra mindent s az egyesült hajóhad egyszerre hagyta el Krimet épen olyan sorrendben, mint ahogyan oda bevonult és visszatért Konstantinápolyba.

Az angol élelmesség páratlan. Ahol csak teheti, hasznot huz mindenből. Itt is, mint mindenütt, nyitott szemmel jártak. Szemeiket állandóan nyitva tartja tudásuk és képzettségük. Vajjon mikor jutunk mi erre a polcra?!

Krimtől nem messze, az ázsiai tengerparton, az angolok igen gazdag kőszénbányát fedeztek fel.

(Folyt. köv.)

— **Esküvő.** Kinda György ref. énekesvezér tegnap házasságot kötött Nedoma Ilona tanítónővel; Antal József csizmadia Sipos Veronkával Székelyudvarhelyt.

— **A „Casino” farsangestélye.**

A „Tisztviselők Olvasóköre” a januári theadélután sikerein felbuzdulva, február 8-án este 8-kor a Barkóczy-téle vendéglőben farsangi estélyt rendez. Az estélyen ismét fel fog lépni a Casino közkedveltségű „vönösnyegese” s Mozart, Schubert és Schaller quartettjeivel fogja szórakoztatni a közönséget. A farsangi hangulatról monologok, bűvészműtávjások és tombola, cigányzene és tánc foglalkoztatni fogja a vendégeket. Az estélyen ismét fel fog lépni a Casino közkedveltségű „vönösnyegese” s Mozart, Schubert és Schaller quartettjeivel fogja szórakoztatni a közönséget. A farsangi hangulatról monologok, bűvészműtávjások és tombola, cigányzene és tánc foglalkoztatni fogja a vendégeket. Az estélyen ismét fel fog lépni a Casino közkedveltségű „vönösnyegese” s Mozart, Schubert és Schaller quartettjeivel fogja szórakoztatni a közönséget. A farsangi hangulatról monologok, bűvészműtávjások és tombola, cigányzene és tánc foglalkoztatni fogja a vendégeket.

— **Esküt tett tanítók.** Udvarhelyvármegyében az elmúlt hó végéig bezárólag az összes róm. kath., ref. unitárius felekezeti tanítók az esküt tették a román kir. tanfelügyelőségnek.

— **Szövetkezeti központ Székelyudvarhelyt.** F. hó 2-án Dr. Cornea Tamás, vármegyei prefektus vezetésével, helybeli intelligenciánk legszármottevőbb tagjai, f. hó 3-án pedig a keresztyénházbeliek tömegesen jegyezték a részjegyeket a Bukarestben székelő „Cooperatív” központba, hogy meg lehessen alakítani a vármegyei fiókot. Ezt az altruista intézményt ismételtén ajánljuk az érdekeltek figyelmébe. Egy részjegy 5000 lei, amelyből 1000 lei most fizetendő és 50 lei alapítási díj; a 4000 lei 2 éven keresztül havi 167 leies részletekben törleszthető.

— **Lemondás.** Gödri János alispáni iktató ezen állásáról lemondott.

— **A ref. polgári leányiskola műsoros estélye.** A ref. koll. polgári leányiskolája január hó 29-én, szombaton este a Bukarest-színház színháztermében jól sikerült táncal egybekötött műsoros estélyt rendezett. Az előadott kis színművekben főleg a polgári leányiskola növendékei játszottak és pedig igen ügyesen. A leányok közül kivált Kókosi Jucika egy iskolás leány szerepében, Vass Márta Gárdonyi kedves aprósága a Művészimbó-ban, Kovács Ió Murai egyfelvonásos színművében a Virágfakadásban. Biztos játéka és szép hangjával feltűnt Gensthaler Hilda a Kis Kadetben. Zárug Sári a Virágfakadásban pompásan alakította a kardos-asszony szerepét, kedves és rokonoszenyes mama szerepét játszott Tittel Mária és Seps Juci. Bod Piroška énekelt, Bedő Irén kellemes hangon szavalt. Feltűnést keltett Fernengel Zizi a Csendő Jenővel előadott és megújított táncduettel. A férfi szereplők közül kivált Csendő Jenő kellemes hangja, művészi tálca és jól alakított öreg ezredes szereppel, Looz Ernő és Jeszenszky Miklós remek apaszerepeikkel és Németh Andor, ki úgy az ifjú, mint a fiatal ügyvédet ügyesen alakította. A Kis Kadet zenekíséretét Szabó Ernő a töle megszokott művészettel látta el.

— **Huszezer leis lopás történt** Udvarhelyvármegyében, a szentkeresztbányai vashámornál, ahol a vasédeny készletet alaposan megdézsmáltak. A csendőrség a nyomozást megindította és már a tettesek nyomában van.

— **Nyilóános nyugta.** A ref. polg. leányiskola f. évi január hó 29-én megtartott estélyén felülfizettek: Hirsch Rudolf 100 lei, Szöllősi Sámuel 90 lei, Dr. Szöllősi Ödön 90 lei, Ugron Ákos 40 lei, Dr. Sebesi János 40 lei, Szabó Ödön 30 lei, Dr. Vass Lajos 20 lei, Soha Aladár 20 lei, Pollák Béla 20 lei, Hinléder Ákos 10 lei, Benedek Géza 10 lei, Szabó József 5 lei, Péter József 1 lei. A tanári kar fönti felülfizetéseket hálás köszönettel nyugtázza.

— **Véres birtokosztás.** Bögöz községben e hó 1-én a Székelyudvarhelyről hazatérő galambfalvi, mátfalvi és agyagfalvi székelyek vitába bocsátkoztak az agrár kérdés ügyében. A mélyreható tanácskozás annyira elmérgesedett, hogy birtokosztás helyett, koponyalékelésre és több effélre lyukadtak ki. Az ügyet aztán a csendőrség vette át s most már a kir. törvényszék büntető osztálya dönti majd el, ki mekkorát kapott a vita tárgyából.

— **Az adókiadás** most van folyamatban Székelyudvarhelyt. A III. oszt. kereseti adót fizető kereskedők és iparosok izzadnak és kézzel-lábbal tiltakoznak az aránytalanul nagy adóterhek ellen. Akadnak olyan polgártársak is, akik — csak azért, hogy a maguk terhén könnyítsenek — beállanak spiclinek. Sirnak-rinak a bizottság előtt, hogy a konkurrenстіől élni nem tudnak stb. Ez nem helyes dolog, mert ez esetben a konkurrens is megeresztli a nyelvét s a két ellenfél között a bizottság dönt — természetesen téves alapon a veszedők kárára. Jó lenne, ha mindenki első sorban is a saját portája előtt sáporne és a maga igazát védené ahelyett, hogy embertársát rágalmazná. Ez undorító embertelenség. Az államnak az adókat oly bölcsen és igazságosan kell kivetnie, hogy ez polgárainak megélhetését, adózó erejét felül ne mulja. Azonban a közép és polgári osztályt, ha végrehajtják a mai tervezet szerinti adókat, összeroppantja, tönkre teszi és proletárossítja a mostani adópolitika. Az adófelszámolási bizottságnak tehát fontos teendője lesz, hogy a kivetésnél történő hibákat lelkiismeretesen korigálja.

— **Rablási kísérlet.** Bede Gyula dohánynagyfőzdsés e hó 3-án reggel három szekérral dohányért ment Székelyudvarhelyről Brassóba. Szekeresei: Osváth Lajos, Szilágyi Dénes és mint új fuvaros Mátyás János, aki Székelypálfalváról került nem régen Székelybethelefalvára. A szekeresek csak Oklándig juthattak el, mert időközben a dohánykészfetet a halóság Székelyudvarhelyt letiltotta és Bedét telefon útján visszahívták a feltározás megéjtésére. Bede a Szilágyi szekérén foglalt helyet, aki előment Osváthtal beszélgetni. Az utolsó szekérről pedig Mátyás vonult elő Bedét „szórakoztatni”. Bede oda sem hallgatott az üres fecsegésekre, hanem oldalt dülve, gondolatokra mélyedt. Mátyás azt hitte, hogy elaludt s a Bede kabátját kezdte kigombolgatni. Mikor már a mellényhez érkezett és a 9000 leit is megragadta, ekkor Bede az atyafit nyakoncsipte. A kiabálásra vissza szaladt az elől haladó két fuvaros és a rabolni akaró Mátyást alaposan elpáholták. Ez a kénosi hegyen történt csütörtökön éjjel 10–11 óra közt. Patakváig együtt jött a három szekeres. Itt azonban Mátyás János eltűnt s azóta nyoma veszett. Amerikába szóló utlevele volt s úgy látszik, így akart utiköltséget szerezni magának. Szegény Bede revol-

ver nélkül, nagyobb mennyiségű pénzzel jár az állam érdekében is. Nem ártana részére fegyvertartási engedélyt sürgősen kiállítani.

— **Udvarhelyi közegészségügyi ügye** az elmúlt hónapban nagyon rossz képet mutat. Különösen a trachoma, ez a veszedelmes szembetegség uralkodott a legnagyobb mértékben. Azonban a vörheny, sőt a difteritisz is több községben járványos jellegűt öltött. Így a vörheny Homoródszentmárton, Homoródszentpál, Homoródszentpéter, Bágy, Lokod, Homoródkeményfalva; difteritisz: Székelydobó, Vágás, Béta, Lövete, Oklánd, Magyarfelek; trachoma: Székelykeresztur, Küsmőd, Siklód, Szolokma, Atyha, Székelyvarság, Korond, Kápolnásfalva, Székelyszentkirály, Szentegyházfalva, Oroszhegy, Kőröspatak, Bözd, Magyarzsákod, Csőb, Etéd, Énlaka, Tordátfalva, Firtosmártonos, Székelyszenterzsébet, Siménfalva, Nagyalambfalva, Gagy, Magyarandrásfalva, Hsztpál, Gyepes, Flkemenyfalva, Dálya, Ége, Bibarczfalva, Magyarhermány, Erdőfüle, Alsóboldogfalva, Parajd, Alsósófalva, Felsősófalva, Kissolymos, Nagysolymos, Székelyszentmihály községekben fordult elő kisebb-nagyobb mértékben.

— **Ügyvédi hír.** Dr. Kálmán József az udvarhelyi törvényszék volt bírójája, Dr. Váro Géza udvarhelyi ügyvéddel társulván, irodáját Árpád u. 6. szám alatt megnyitotta. 2–3

— **Egy millió lei értékű ruhát** és cipőt osztott ki a román állam az árva gyermekek részére. Csáky Albertné és özv. Szecsey Gáborné Székelyudvarhelyt, a náluk levő gyermekek számára kapott cipőket, a keddi ócskapiacra áruba bocsátották. Azonban a mindenre figyelő rendőrség a holmikát felismerte s az illetők ellen a büntető eljárást megindította.

Közönség köréből*

Van iparoskör, nincs iparoskör?

Pár hónappal ezelőtt egy vasárnap arra ébredtünk, hogy az iparoskör részére tagokat toboroznak gyűjtő-
ivekkel.

Első pillanatra gondolkozóba ejtett, hogy miért kellett ez, hiszen azt már elődeink megteremtették. No, de nem baj, várjuk a közgyűlést, hátha ott felvilágosítást nyerünk.

Azonban mai napig közgyűlés nem volt; noha boldogult Elnökünk elhalt s a választmány tagjainak a mandátuma is lejárt és más fontos dolgok megbeszélésére szintén alkalom szükséges.

Mert, hogy van iparoskör, nincs iparoskör, ezzel most minden iparos-társam tisztában van.

Sikolya József, fodrász.

* E rovat alatt helyet adunk minden közérdekű felszólalásnak, kizárólag a be-
küldő felelősségére. Szerk.

Kiadja: A lapkiadó-társaság.
A szerkesztésért felelős: Ébert András.

Nyílt-tér*

Miután volt feleségem, parajdi születésű Biró Lizától 30 évi képzelt boldog házasságot után törvényesen elváltam (valahára), érette semmi néven nevezendő kötelezettséget nem vállaltam.

Kelt Sz. udvarhelyt, 1921. február 2.

Györffy Lajos,

asztalos iparos.

1—1

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

Két bolti legényt havi fizetéssel felveszek. Cim e lap kiadóhivatalában.

Az odorheui törvényszék.

Szám: 1051—1920.

Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék köz-
hírré teszi, hogy Balázs Bálintné, szül. György Veronika kápolnásfalvi lakos részéről az 1911. I. t.-c 748. §-a alapján előterjesztett kérelem folytán az 1915. év március hó 30-án Bukovinában, a Dnyeszter folyó mellett Horedonka város határában állítólag hősi halált halt Balázs Bálint volt kápolnásfalvi lakos elhalálozást tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul Dr. Baczó Albert ügyvéd, odorheui lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Balázs Bálintot és mindazokat, akiknek az ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot, vagy az ügygondnokot Balázs Bálint életben létéről értesítsék, egyszersmind közöljék azokat az adatokat, melyekből az ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság jelen hirdetménynek a Gazetta Oficialében harmadszori beiktatását követő 3 hónap eltelté után a nevezett elhalálozásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest megfogja állapítani.

Odorheiu, 1920. dec. hó 16-án.

Dr. Glósz Miksa s. k. tázéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Nagy, s. h.-tisztv.

A másolat hitelül:

Szentegyházfalva, 1920. jan. 14.

Boros, k.-jegyző.

— **Azonnal eladó:** 2 matt ruhaszekrény, 1 íróasztal, 1 zöld lószőr garnitúra, 1 schezlon, 1 nagy szőnyeg, 1 fehér kihuzós cselédágy, 1 vendégágy matraccal, 1 konyhamérleg, 1 sakkasztal. Cim e lap kiadóhivatalában.

Az
**Első Székelyudvarhelyi
Börgyár Rész.-Társ.**

Gyári raktárban

elsőrendű zsirosbőrök, cseres- és ültetett talpak, kivágott bocskorok, hasítások, helybelli és vidéki iparosok részére naponként a délutáni órákban a legjutányosabb gyári árakban rendelkezésre állanak. :::

Az odorheui törvényszék.
Szám: 492/2-1920.

Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék köz-
hírré teszi, hogy Balázs Dávidné sz.
Oláh Katalin szentegyházaskfalui la-
kós részéről az 1911. I. t.-c. 748.
§-a alapján előterjesztett kérelem
folytán az orosz harctéren Inek vá-
ros mellett Olika község határában
1916. május hó 29-én állítólag hősi
halált halt Balázs Dávid, volt szent-
egyházaskfalvi lakos elhalálozási té-
nyének megállapítása iránt az eljá-
rást a mai napon megindította és
az állítólag elhalt részére ügygond-
nokul Jánosi Gyula ügyvéd odorheui
lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék Balázs Dá-
vidot és mindazokat, kiknek az ő
életéről tudomásuk van, hogy a bi-
róságot vagy az ügygondnokot Ba-
lázs Dávid életben létéről értesítsék,
egyszersmind közöljék azokat az
adatokat, melyekből az ő életben-
tete megállapítható, mert ellenkező
esetben a bíróság a jelen hirdet-
ménynek a Gazetta Oficialében tör-
tént harmadszori beiktatását követő
naptól számított 3 hónap letelte
után a nevezett elhalálozásának té-
nyét a bizonyítás eredményéhez ké-
pest megfogja állapítani.

Odorheiu, 1920. dec. 16-án.

Dr Glósz Miksa s. k. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Nagy, s. h. tisztv.

A másolat hitelül:

Szentegyházaskfalui, 1921. jan. 14.

Boros, k.-jegyző.

3-3.

Sz: 134-921. kj.

Orsz. vásár.

Közhírré teszem, hogy Zetalakán
az országos állat és kirakodó vásár
1921. február 10-én fog megtartatni.
Zetalaka, 1921. jan. 30-án.

Márton János

1-1

kjegyző.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a székely-
derzsi körjegyzőséghez tartozó Szé-
kelyderzs és Székelymúzsna község-
gek vadászati joga 1921. február
hó 16-án d. e. 11 órakor tartandó
nyílt árverésen a székelyderzsi kör-
jegyzői irodában hat egymásután
következő évre hasznbérbe fog
adatni.

Feltételek a körjegyzői irodában
megtekinthetők.

Székelyderzs, 1921. február hó 1-én.

Benedek Ferenc,

1-1

körtitkár.

**Nagyobb mennyiségű
gyermekcipő**
örkezett és olesó áron kap-
ható a „Cetatea“-nál Székely-
udvarhelyt.

Az odorheui kir. törvényszéktől.
C. 676-1920/2.

Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék köz-
hírré teszi, hogy Bálint Ferencné sz.
Gáspár Lidia siklódi lakos részéről
az 1911. I. t.-c. 733. §-ának 3.
pontja alapján előterjesztett kérelem
folytán, az állítólag eltűnt Bálint
Ferenc (alsó) volt siklódi lakos
holtánnyilváníttása iránt az eljárást a
mai napon megindította és az el-
tűnt részére ügygondnokul Dr Lu-
kácsffy Elek odorheui ügyvédet ren-
delte ki.

Felhívja a törvényszék az eltűntet
és mindazokat, akiknek az eltűnt
életbenlétéről tudomásuk van, hogy
a bíróságot, vagy az ügygondnokot
az eltűnt életbenlétéről értesítsék,
egyszersmind közöljék, azokat az
adatokat, amelyekből az eltűntnek
életbenléte megállapítható, mert el-
lenkező esetben a bíróság az eltűnt-
tet a jelen hirdetménynek a Gazetta
Oficialába történt harmadszori beik-
tatását követő naptól számított egy
év letelte után bíróság holtan fogja
nyilvánítani.

Odorheiu, 1920. december 12-én.

Dr Glósz Miksa s. k. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Burkhard József shiv. tisztv.

2-3.

Az odorheui törvényszék.
C. 1058-1920.

Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék köz-
hírré teszi, hogy Kusztor Lajosné
sz. Vitus Teréz szentegyházaskfalvi
lakos részéről az 1911. I. t.-c. 748.
§-a alapján előterjesztett kérelem
folytán, az orosz fogságban, a kö-
zép ázsiai Samaria tartomány Sa-
markan nevű városában 1916. ja-
nuár hó 8-án állítólag elhalt Kus-
ztora Lajos volt szentegyházaskfalvi
lakos elhalálozása tényének meg-
állapítása iránt az eljárást a mai
napon megindította és az állítólag
elhalt részére ügygondnokul Dr Vass
Lajos ügyvéd, odorheui lakost ren-
delte ki.

Felhívja a törvényszék Kusztor
Lajost és mindazokat, akiknek az ő
életbenlétéről tudomásuk van, hogy
a bíróságot vagy az ügygondnokot
Kusztor Lajos életbenlétéről érte-
sítsék, egyszersmind közöljék azo-
kat az adatokat, amelyekből az ő
életbenléte megállapítható, mert el-
lenkező esetben a bíróság a jelen
hirdetménynek a Gazetta Oficialában
történt harmadszori beiktatását kö-
vető naptól számított 3 hó letelte
után a nevezett elhalálozásának té-
nyét a bizonyítás eredményéhez ké-
pest megfogja állapítani.

Odorheiu, 1920. december hó. 16.

Dr Glósz Miksa s. k. tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Nagy Lajos shiv. tisztviselő.

2-3

Sz. 107-1921.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a Bögöz köz-
ség tulajdonát képező vadászati jog
hat (6) egymásután következő évre
utóajánlat következtében új árveré-
sen folyó év február 13-án d. e.
10 órakor a ktitkári irodában meg-
ejtendő nyílt árverésen hasznbérbe
adatik.

Kikiáltási ár évi 132 lei.

Közelebbi feltételek a titkári iro-
dában megtekinthetők.

Bögöz, 1921. február 1.

Jakab Lajos, ktitkár.

**Hölgyek sok pénzt megtakarít-
hatnak, ha kalapjukra dísz-
téseket festetnek nálam. — Fes-
tek továbbá: divánpárnákra, reti-
külökre; megrendelés szerint fal-
szőnyegek, kályhaellenzőket. Fény-
képnyagytásokat és olajárcké-
peket. Festő órákat adok mérsékelt
díjazásért. — Házhöz is elmegyek.
Hermann Gyula, műfestő.**

Fürdött-e

már a Sósfürdőben?

Nyitva van: szombat, va-
sárnap, hétfő és kedd

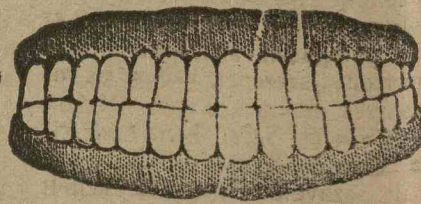
o o o napokon. o o o

Jusson eszébe!!!

Jól és izletesen csak a „Bukarest“-
szálló éttermében étkezhetik. Ki-
tűnő borok. Pontos kiszolgálás.
Estéknként Kónya Jancsi hírneves
cigányprimás és zenekara hang-
versenyez. Az előkelő társaság
találkozája

HARTSTEIN D.

FOGMŰTERME
SZENTKOVITS-HÁZ
BATTHYÁNY-TÉR 4. SZ.

Fájdalom nélkül készít fogsorokat, arany-
koronát, fogtömést, aranyhidakat. Fog-
o o o húzás érzéstelenítéssel. o o o
Már azért is módomban áll a t. közönség
igényeit a legjobban kielégíteni, mivel min-
dennemű technikai munkák jól felszerelt sa-
ját laboratoriumomban készülnek — a leg-
:: kitűnőbb külföldi anyagokból. ::

Okleveles tanító
magyar-ném
különórákat
lal. Magánvizsgák
sikeresen előkészít
Cim: Tanító
Malom-u. 44.

Jó karban levő :

zongor

eladó Erste Produkt
Genossenschaft-féle (Wien
gyártmány. — Cim: a ki-
adóhivatalban. 2-2

Eladó egy vidéki bolt
rendezés. C
„Traján szálloda“ Kossuth-u. 4

Végre van egy családi

parroda

ahol minden háziasszony
elkészíttetheti szükségleteit

Dolbig Keresztély
Székelyudvarhely, Árpád-
44. sz. alatt

(em.) meg-
nyitotta var-
rodáját, mely-
ben a legké-
nyesebb es-
télyi és ut-
cai ruháktól

kezdve, mindennemű női ru-
hák, pongyolák, bluzok, nő-
és férfi lehneműek, meny-
asszonyi kelengyék, leányko-
és fiugyermekruhák olcsón
pontosan, a legújabb divat
szerint készülnek. Átalakítá-
sokat is lelkiismeretesen végez